

Samenvatting

De zorg wordt – zo luidt de algemene opvatting - onbetaalbaar en in het bijzonder de langdurige zorg staat onder grote druk. Vanuit de overheid en andere belanghebbenden wordt er gezocht naar innovatieve projecten om te onderzoeken of deze zorg efficiënter en beter kan. In het kader van het Convenant AWBZ zijn een aantal experimenten opgestart om kansrijke vernieuwingen in de organisatie en financiering van de langdurende zorg te realiseren. In dit zogeheten transitieprogramma is één van de projecten ‘Presentie van nul tot honderd’.

In dit project wordt op kleine schaal de presentietheorie vertaald naar de praktijk. Hulpverleners worden getraind in presentie en zij houden logboeken bij waarin zij de veranderingen in hun denken en doen beschrijven.

Deze thesis geeft een analyse en beschrijft de theoretische doorlichting van deze logboeknotities.

De probleemstelling

De zorgethiek en de presentietheorie richten zich op belangrijke waarden die samenhangen met het in stand houden en laten floreren van relaties in de zorg.

Wij weten in de praktijk onvoldoende hoe die relationele aanpak tot stand komt en daarbij is het onduidelijk of present zijn door training aangeleerd in de huidige instituties wel kan toekomen aan haar essentie.

In mijn vraagstelling richt ik mij op het relationele: hóe schrijven de hulpverleners over de zorgrelatie? Met name de functie als ook het proces van in relatie zijn, wordt in dit onderzoek onderzocht. Treedt er verandering op, en zo ja, wordt dit gekoppeld aan goed hulpverlenerschap?

Doelstelling van mijn thesis is om door middel van empirisch kwalitatief onderzoek aan de weet te komen of relationeel denken en handelen zoals in de logboeknotities beschreven verbonden wordt met goede zorg.

Typering: met de methode close reading worden de logboeknotities uitgedroogd om gericht te kijken naar het beschrijven van de zorgrelaties.

Omdat ik dit onderzoek zelfstandig heb uitgevoerd is mijn beperking dat er geen sprake is van een bepaalde vorm van triangulatie. Hierdoor zou men vragen kunnen hebben over de validiteit.

Dit onderzoek geeft inzicht in de werksituaties van vele hulpverleners in de langdurende zorg en laat specifiek zien dat er vele cliënten gebaat zijn met een presente benadering. Hierin vindt dit onderzoek ook zijn waarde.

Het toepassen van de methode close reading resulteert in een beeld waarin het belang van de presentietheorie in de langdurige zorg wordt aangetoond. De hulpverlener wordt er professioneler door, diens reflecteren is een waardevol instrument en een groot goed waardoor de cliënt ervaart dat hij/zij er ook toe doet. Als neveneffect brengen de logboeken in beeld dat er in onze samenleving mensen buiten de boot dreigen te vallen als wij ons in onze zorg alleen afstemmen op concreet haalbare problemen en doelstellingen.

Conclusie: de getrainde hulpverleners hebben door de notities in de logboeken inzichtelijk gemaakt hoe zij in relatie zijn met hun cliënt, wat er voor hen op het spel staat en dat zij hun denken en handelen verbinden aan wat men binnen de zorgethiek verstaat onder goede zorg.